

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه های علمیه

معاونت پژوهش پایان نامه سطح ۳

عنوان

**نقش دعا و زیارات مهدوی در معرفت به امام عصر و زمینه سازی برای
ظهور آن حضرت**

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر زهیر دهقانی آرانی

نگارنده

صغری کریمی

سال تدوین

۱۴۰۴

تحمیدیه

« قُلْ رَبِّ ادْخُلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا »

«بارالها! مرا به قدم صدق داخل وبه قدم صدق خارج گردان وبه من از جانب خود، بصیرت
وحجت روشنی که دائم یار ومددکار باشد عطا فرما.»

سوره مبارکه اسراء، آیه ۸۰

تقدیم به

در کمال تواضع و فروتنی تقدیم به :

بی کران پروردگار یکتا که ، هستی مان بخشیده به طریق علم و دانش ، رهنمونان شده به هم نشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نموده به خوشه چینی از علم و معفت و روزیمان ساخت .

تقدیم به عزیز مردی که شش گوشه قلبش شکسته است و ابر مردی که تنها و غریب است

حضرت صاحب الزمان مهدی موعود «عجل الله تعالی فرجه الشریف»

تقدیم به نائب برحقش **حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی)**

و تقدیم به

فرزندان عزیزم

تقدیر و تشکر

سپاس و ستایش خداوندی را سزااست که کسوت هستی را براندام
موزون آفرینش بپوشانید و تجلیات قدرت لایزالی را در مظاهر و آثار
طبیعت نمایان گردانید .

خداوند متعال را شاکرم که مرا از نعمت ولایت اهل بیت عصمت و
طهارت: متنعم فرمود و همچنین از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم
ساخت تا در سایه درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه آنها شاخ
و برگ گرفته و از سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم.
برخود لازم می‌دانم از همه کسانی که اینجانب را در تدوین و نگارش این
پایان نامه یاری نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم. به ویژه از جناب
استاد محترم حجت الاسلام و المسلمین آقای دکتر زهیر دهقانی آرانی
حفظه الله که راهنمای اینجانب را در انجام تحقیق و نگارش این پایان نامه
پذیرفتند، تشکر و سپاسگزاری می‌کنم .

۱۳۲. قرائتی، محسن، ملایی، حسن، شرح قرآنی دعای ندبه، قم: موسسه بنیاد فرهنگی مهدی موعود، چاپ اول، ۱۳۹۵.
۱۳۳. قرشی، علی اکبر قاموس قرآن، ج ۱، تهران: دارالکتب اسلامیة، چاپ: ششم، ۱۳۷۱ ه.ش. ص ۱۹۵
۱۳۴. قطب الدین راوندی، سعید بن هبة الله، الدعوات (للاوندی)، سلوة الحزین، قم: انتشارات مدرسه امام مهدی، چاپ: اول، ۱۴۰۷ ق.
۱۳۵. قطب الدین راوندی، سعید بن هبة الله، الخرائج و الجرائح، ج ۲، قم: موسسه امام مهدی، چاپ: اول، ۱۴۰۹ ق.؛
۱۳۶. قمی، شیخ عباس مفاتیح الجنان، دعای ندبه
۱۳۷. کرم یوسف، قصه الفلسفه اليونانیة، بیروت: دارالقلم، بی تا، ص ۱۰۲
۱۳۸. کورانی، علی، معجم احادیث المهدی (عج) ج ۱، قم: مؤسسه المعارف الاسلامیة، چاپ اول، ۱۳۷۱
۱۳۹. کارگر، رحیم، آینده جهان (دولت و سیاست در اندیشه مهدویت)، قم: مرکز تخصصی مهدویت، چاپ: ۲، ۱۳۸۷ ه.ش.
۱۴۰. _____، مهدویت (پیش از ظهور)، قم: دفتر نشر معارف، چاپ: ۳، ۱۳۸۸ ه.ش
۱۴۱. کانون نشر و ترویج فرهنگ اسلامی حسنات اصفهان، سیری در سپهر اخلاق، ج ۲، قم: صحیفه خرد، چاپ: ۱، ۱۳۸۹ ه.ش
۱۴۲. کفعمی، ابراهیم بن علی عاملی، المصباح للكفعمی (جنه الأمان الواقیة)، قم: دارالرضی، چاپ: دوم، ۱۴۰۵ ق.
۱۴۳. کفعمی، ابراهیم بن علی عاملی، البلد الأمين و الدرع الحصین، بیروت: مؤسسه الأعلمی للمطبوعات، چاپ: اول، ۱۴۱۸ ق.
۱۴۴. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ج ۲، تهران: دار الکتب الإسلامیة، چاپ: چهارم، ۱۴۰۷ ق.
۱۴۵. _____، ترجمه أصول الکافی، ج ۴، سیدجواد مصطفوی، تهران: کتاب فروشی علمیه اسلامیة، چاپ: اول، ۱۳۶۹ ش.

۱۴۶. لیثی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ (للیثی)، قم: دارالحدیث، چاپ: اول، ۱۳۷۶ ش.
۱۴۷. مجتهدی، مرتضی، صحیفه مهدیه، قم: نشر الماس، چاپ: ۱۱، ۱۳۸۸ ه.ش.
۱۴۸. مجلسی، محمد باقر، بحار الأنوار، ج ۵۱، بیروت: دار إحياء التراث العربی، چاپ: دوم، ۱۴۰۳ ق.
۱۴۹. _____، کتاب رجعت، قم: دلیل ما، چاپ: ۴، ۱۳۸۶ ه.ش.
۱۵۰. _____، مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، ج ۱، تهران: دارالکتب اسلامیه، چاپ: دوم، ۱۴۰۴ ق.
۱۵۱. _____، زندگانی حضرت امام موسی کاظم علیه السلام، تهران: اسلامیه، چاپ: دوم، ۱۳۵۵ ش.
۱۵۲. مجلسی، محمدتقی، لوامع صاحبقرانی مشهور به شرح فقیه، ج ۱، قم، چاپ: دوم، ۱۴۱۴ ق.
۱۵۳. محمد بن جریر بن رستم طبری، دلائل الامامه، قم: بعثت، چاپ اول، ۱۴۱۳، ص ۵۵۱-۵۵۲.
۱۵۴. محمدی اشتهااردی، محمد، حضرت مهدی (عج) فروغ تابان ولایت، قم: مسجد مقدس جمکران، چاپ: ۱۵، ۱۳۸۷ ه.ش.
۱۵۵. محمدی ری شهری، محمد، دوستی در قرآن و حدیث، قم: موسسه علمی فرهنگی دار الحدیث، چاپ: ۵، ۱۳۸۷ ه.ش.
۱۵۶. محمدی، علی، شرح کشف المراد، قم: دارالفکر، چاپ: چهارم، ۱۳۷۸ ش.
۱۵۷. مرتضی مطهری، انسان کامل، قم: صدرا، چاپ سیزدهم، ۱۳۸۵، ص ۲۴۰.
۱۵۸. مرکز فرهنگ و معارف قرآن، ۱۳۸۲ ش.
۱۵۹. مصباح یزدی، محمد تقی، بر درگاه دوست (شرح فرازهایی از دعای ابوحمزه ثمالی، افتتاح، مکارم الاخلاق)، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، چاپ پنجم، ۱۳۸۲.
۱۶۰. _____، یاد او، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، چاپ سوم، ۱۳۸۴.
۱۶۱. _____، آیین پرواز ویژه نوجوانان و جوانان، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۹.
۱۶۲. _____، زلال نگاه، مباحثی در بصیرت سیاسی اجتماعی، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، چاپ دوم، ۱۳۹۳.

۱۶۳. مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، ج ۳، بیروت: دارالکتب العلمیه، چاپ: سوم، ۱۴۳۰ ه.ق.
۱۶۴. مطهری، مرتضی، ده گفتار، (مقاله تقوا)، قم: صدرا، چاپ بیست و پنج، ۱۳۸۷، ص ۵۲.
۱۶۵. _____، قیام و انقلاب مهدی، تهران: صدرا، چاپ نوزدهم، ۱۳۸۱.
۱۶۶. _____، مجموعه آثار استاد شهید مطهری، ج ۲۴، (قیام و انقلاب مهدی)، تهران: صدرا، چاپ دوم، ۱۳۸۹.
۱۶۷. معین الاسلام، مریم؛ غلامی، علی، زن منتظر و منتظر پروری، قم: جمکران، چاپ سی و یکم، ۱۳۹۴.
۱۶۸. مفید، محمد بن محمد، المقنعه - قم، چاپ: اول، ۱۴۱۳ ق.
۱۶۹. مکارم شیرازی، ناصر، پیام قرآن، ج ۱، تهران: دارالکتب اسلامی، چاپ نهم، ۱۳۸۶.
۱۷۰. _____، والاترین بندگان، قم: نسل جوان، چاپ اول، ۱۳۸۳.
۱۷۱. _____، الامثل فی تفسیر کتاب الله المنزل؛ ج ۱۵، قم: مدرسه الامام علی بن ابی طالب (ع)، چاپ اول، ۱۳۷۹.
۱۷۲. _____، تفسیر نمونه، ج ۱، تهران: دارالکتب اسلامی، چاپ اول، ۱۳۷۴.
۱۷۳. منذر حکیم، چهره عدل مهدوی در ادعیه و زیارات امام مهدی عج، قم: جمکران، چاپ سوم، ۱۳۸۴.
۱۷۴. موسسه آینده روشن، مهدویت: پرسش‌ها و پاسخ‌ها، قم: موسسه آینده روشن، پژوهشکده مهدویت، چاپ: ۲، ۱۳۸۸ ه.ش.
۱۷۵. _____، مجموعه آثار چهارمین همایش بین‌المللی دکتترین مهدویت با رویکرد سیاسی و حقوقی، ج ۱، قم: جامعه المصطفی العالمیه، چاپ: ۱، ۱۳۸۸ ه.ش.
۱۷۶. موسسه فرهنگی انتظار نور، گفتمان مهدویت: سخنرانی و مقاله‌های گفتمان نهم، ج ۲، قم: بوستان کتاب، چاپ: ۱، ۱۳۸۷ ه.ش.
۱۷۷. موسوی مطلق، سید عباس، توقع روز ظهور، شرح زیارت روز جمعه، تهران: دانشیاران ایران، چاپ اول، ۱۳۹۹.
۱۷۸. موسوی اصفهانی، میرزا محمد تقی، مکیال المکارم، ج ۲،

۱۷۹. موسوی نسب، جعفر، دویست پرسش و پاسخ پیرامون امام زمان (عج)، ج ۱ تهران: فرهنگ منهای، چاپ: ۳، ۱۳۸۶ ه.ش.
۱۸۰. موسوی، جلال، الأربعون فی المهدی (عجل الله تعالی فرجه) و قصه الجزیره الخضراء، قم: بقیه العتره، چاپ: ۲، ۱۴۲۸ ه.ق.
۱۸۱. نجم، نجمه، آثار تربیتی اعتقاد به مهدویت، قم: مرکز تخصصی مهدویت، چاپ دوم، ۱۳۹۶، ص ۳۴
۱۸۲. نراقی، مهدی بن ابی ذر، جامع السعادات، ج ۱، بیروت: مؤسسه الأعلمی للمطبوعات، چاپ: ۴. بی تا، ص ۲۸۱
۱۸۳. نوری، حسین بن محمد تقی، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ۳، قم: موسسه آل البیت، چاپ: اول، ۱۴۰۸ ق.
۱۸۴. نهاوندی، علی اکبر، العبقری الحسان فی احوال مولانا صاحب الزمان (عج)، ج ۷، قم: مسجد مقدس جمکران، چاپ: ۱، ۱۳۸۶ ه.ش.
۱۸۵. هاشمی شهیدی، اسدالله، ظهور حضرت مهدی (عجل الله تعالی) از دیدگاه اسلام، مذاهب و ملل جهان، قم: مسجد مقدس جمکران، چاپ: ۴، ۱۳۸۷ ه.ش.
۱۸۶. الهامی نیا، علی اصغر، نهضت انتظار و انقلاب اسلامی ۳، جلد، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی مقاومت بسیج، معاونت آموزش - تهران (ایران)، چاپ: ۱، ۱۳۸۲ ه.ش.
۱۸۷. یوسفیان، مهدی، امام مهدی (عج) در قرآن، تهران: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)، چاپ: ۴، ۱۳۸۷ ه.ش.

ب: مقالات

۱. باقری، اکبر محمد، مقاله «آثار وحدت و تفرقه اسلامی با تأکید بر آیات و روایات»، پژوهش های منطقه ای، شماره ۸، ۱۳۹۴، ص ۱۴۴
۲. حاتمی، محمدرضا، تجلی امید در فرهنگ مهدویت، فصلنامه مشرق موعود، پیش شماره، ص ۱۴۹.
۳. طباطبایی، سید مهدی مقاله «زیارت»، مجله فرهنگ زیارت، شماره ۱۸، ۱۳۹۲،
۴. عابدی، عباس علی، مقاله «آداب زیارت و دید و بازدید»، نرم افزار پژوهش های قرآنی

۵. قصیری، سید مجتبی، مقاله «صفات منتظران بر اساس دعای عهد»، فصلنامه علمی-تخصصی

مطالعات مهدوی، سال دهم، شماره ۴۵، ۱۳۹۸، ص ۳۰